

FÜGGETLEN ELŐADÓ-MŰVÉSZETI SZÖVETSÉG

Csák János miniszter

Dr. Hoppál Péter kultúráért felelős államtitkár

Tisztelt Miniszter Úr!

Tisztelt Államtitkár Úr!

2019-ben azzal indította el az Emberi Erőforrások Minisztériuma kultúráért felelős államtitkára az előadó-művészeti többlettámogatási rendszert, hogy az igazságosabb és átláthatóbb lesz, mint a kulturális Tao-támogatás volt. 2022-re az eredetileg 37 milliárd forintos keretösszeg 12 milliárdra zsugorodott, legalábbis ekkora összegről hozott döntést 2022-ben Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár, mielőtt május 18-án közölte, hogy a rendelkezésre álló keretet elosztották, de az el nem bíralt igényléseket még nem utasítják el, hátha lesz még forrás.

Az 2022. évi támogatásokra 2021. november 29-ig lehetett igénylést benyújtani, külön az előadó-művészeti szervezetek, és külön a további igénylői kör: amatőr együttesek, önkormányzatok, közművelődési intézmények, egyházak stb. számára előadó-művészeti programjaikra. Az előadó-művészeti szervezetek 13 kategóriában nyújthattak be igénylést egy pályázó legfeljebb 5 kategóriában igényelhetett támogatást. Az egyes kategóriákhoz meghatározott keretek alapján a teljes kiírás 11,9 milliárd Ft összegre szólt. (1. melléklet). Az amatőr szervezetek, önkormányzatok, érdekképviseleti, egyházi és közművelődési szervezetek 6 kategóriában összesen 1,8 milliárd forint összegű keretre nyújthattak be igénylést. (2. melléklet)

A 2022. május 18-ig közzétett döntési listák alapján 2022-ben 365 szervezet vagy magánszemély kapott 12,937 millió Ft támogatást az előadó-művészeti többlettámogatási keretből. Az eredetileg meghirdetethez képest a Kísérletező és Alternatív Színházak működést kiegészítő támogatása kategóriában 500,0 millió Ft keretből 188,0 millió Ft-ot, a Befogadó színházak működést kiegészítő támogatása kategóriában 2 000,0 millió Ft -ból 683,0 millió Ft-ot ítéltek meg. Több nyilvántartásba vett, közhasznú jogállású, évtizedes múltra visszatekintő előadó-művészeti szervezet egyetlen forint támogatást sem kapott, köztük az Átrium Színház, Pintér Béla és Társulata, a Proton Színház, valamint a kiemelt minősítéssel rendelkező Centrál Színház Nonprofit Kft sem. Mivel 2022. június végéig a más pályázaton esetleg elnyert állami támogatást sem kapták meg, mára e színházak működése ellehetetlenült.

Mindeközben az Emberi Erőforrások Minisztériuma az eredetileg meghirdetett keretösszegnél magasabb összeget fordított az előadó-művészeti többlettámogatásra, csak éppen nem a felhívása alapján novemberben benyújtott igényléseket bírálta el, hanem kategórián kívüli egyedi kérelmek alapján döntött **7 006 millió Ft** támogatásról. Az egyedi kérelem benyújtásának – a közzétett döntések alapján – semmilyen korlátja vagy feltétele nem volt, bár az előadó-művészeti törvény alapján a központi költségvetési támogatás igénybevételének feltétele, hogy a támogatott szervezet szerepeljen az előadó-művészeti szervezetek nyilvántartásában, azaz minimálisan: főtevékenységként folytasson előadó-művészeti tevékenységet, legyen közhasznú jogállású.

Így kapott 1 200 millió Ft-ot, a keretösszeg 10%-át a Művészeti Szilíciumvölgy Kft, amely a támogatás odaítélése időpontjában – az EMET közérdekű adatigénylésre adott tájékoztatása alapján – még a 2019. évi 544 millió forintos támogatással sem számolt el.

Az előadó-művészeti célú támogatási programból kapott 18 sportegyesület is (köztük a 2021. évet 276 millió forintos nyereséggel záró FTC Labdarúgó Zrt.) egyenként 2,5 millió forintot (összesen 45 millió forintot) arra, hogy a Mező Ferenc Program keretében cirkuszi műsoron, annak megtekintése után cirkuszpedagógiai foglalkozáson vegyenek részt.

Mindeközben a 2021. novemberében igénylést benyújtók széles körének „Elbírálás alatt” státuszú az igénylése immár hét hónapja. 2020-ban és 2021-ben, amikor az Egyedi (kategórián kívül) nyújtott támogatások összege meghaladta a 10 milliárd forintot, az addig „Elbírálás alatt” státuszú kérelmeket forráshiányra hivatkozással utasították el az adott év december végén.

Ha a 2021. novemberben benyújtott és 2022 júliusáig el nem bírált igényléseket a támogató forráshiányra hivatkozással elutasítja, az előzőekből következik, hogy ez a forráshiány azért keletkezett, mert a 2022. évi központi költségvetésben az előadó-művészeti többlettámogatás céljára rendelt keretösszeget **a döntéshozó a korábban, a minisztérium által meghatározott feltételrendszernek megfelelően benyújtott, érvényes kérelmeket figyelmen kívül hagyta, azokat el nem bírálta.** E döntéssorozat következménye, hogy az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási viszonyairól szóló 2008. évi XCIX. törvény alapján működő, nyilvántartásba vett, közfeladatot ellátó szervezetek működésére fordítandó támogatási keretet **a minisztérium más célra fordította, mint amelyre azt a költségvetésben tervezte.**

A minisztérium döntésének elmaradása sérti a gazdasági versenyt azon esetekben, ahol az azonos kategóriában pályázó, azonos jogállású (pl. kiemelt minősítésű vagy befogadó színházi tevékenységet folytató) szervezetek közül egyesek igénybejelentését elbírálta, mások igénybejelentését figyelmen kívül hagyta a támogató.

Sérül továbbá az ígért átláthatóság elve is, mivel a támogató az államháztartásról szóló 2011. évi XCXV. törvény 15/A. §-ban foglaltakkal ellentétesen nem tette közzé, hogy **milyen támogatási célra** nyújtott egyedi támogatásokat olyan szervezeteknek, amelyek előadó-művészeti szervezetként nem ismertek, egyes esetekben aktív honlapjuk sincs.

A jelen levél aláírói kérjük Miniszter Urat és Államtitkár Urat, hogy szíveskedjenek intézkedni annak érdekében, hogy a 2022. november 29-i határidővel benyújtott egyedi igénybejelentések elbírálására és a kulturális közfeladatot ellátó színházak fennmaradása érdekében a pozitív támogatási döntés közzétételére mielőbb sor kerüljön.

1. melléklet

Kategória címe	Keretösszeg	Igényelhető max. támogatás	Döntés
1. Minősítéssel rendelkező magánszínházak működést kiegészítő támogatása	2 000 millió Ft	300 millió Ft	680 millió Ft
2. Minősítéssel nem rendelkező önkormányzati fenntartású színházak működést kiegészítő támogatása	500 millió Ft	40 millió Ft	1 millió Ft
3. Szabadtéri Színházak működést kiegészítő támogatása és szabadtéri előadó-művészeti szinterek felújításának támogatása	1000 millió Ft	300 millió Ft	755 millió Ft
4. Kísérletező és Alternatív Színházak működést kiegészítő támogatása	500 millió Ft	50 millió Ft	188 millió Ft
5. Nemzetiségi Színházak működést kiegészítő támogatása	200 millió Ft	50 millió Ft	121 millió Ft
6. Táncművészeti szervezetek működést kiegészítő támogatása	600 millió Ft	50 millió Ft	421,5 millió Ft
7. Lovas Színházak működést kiegészítő támogatása	600 millió Ft	200 millió Ft	270 millió Ft
8. Hajón, vízi eszközön működő előadó-művészeti szintér működést kiegészítő támogatása	400 millió Ft	50 millió Ft	83 millió Ft
9. Befogadó színházak működést kiegészítő támogatása	2000 millió Ft	200 millió Ft	683 millió Ft
10. Kortárs színpadi és zeneművek megrendelése és bemutatása	500 millió Ft	20 millió Ft	340,56 millió Ft
11. "Közös gyökereink" – határon túli előadó-művészeti program	600 millió Ft	15 millió Ft	190,73 millió Ft
12. Társadalmi felelősségvállalást elősegítő és családbarát programok	1000 millió Ft	20 millió Ft	753,5 millió Ft
13. Fesztiválszervező előadó-művészeti szervezetek működést kiegészítő támogatása	2000 millió Ft	250 millió Ft	885 millió Ft
Összesen	11 900 millió Ft		6371,29 millió Ft

2. melléklet

Kategória címe	Keretösszeg	Igényelhető max. támogatás	Döntés
1. Kistelepülési művelődési házak infrastrukturális fejlesztésének támogatása	250 millió Ft	15 millió Ft	7 millió Ft
2. Kistelepülési művelődési házak kulturális programjainak támogatása	250 millió Ft	15 millió Ft	59 millió Ft
3. Amatőr kórusok és a magyar kóruskultúra támogatása	100 millió Ft	5 millió Ft	84,11 millió Ft
4. Amatőr bábjátékos csoportok támogatása	100 millió Ft	10 millió Ft	27,53 millió Ft
5. Tér-Zene program	1000 millió Ft	7,5 millió Ft	271,5 millió Ft
6. Egyetemes táncművészet támogatása	100 millió Ft	5 millió Ft	52,69 millió Ft
Összesen:	1800 millió Ft		501,83 millió Ft